

Polskie e-usługi jako wynik zarządzania poprzez projekty w sektorze administracji publicznej

dr Anna Kaczorowska

Wydział Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego
Katedra Informatyki

Streszczenie: Celem artykułu jest przedstawienie jakie inicjatywy zostały podjęte przez polską administrację publiczną na drodze do udostępniania dla swoich klientów kolejnych e-usług i wskazanie, że oferowanie coraz szerszego ich wachlarza jest następstwem zaimplementowania nowej formy zarządzania – poprzez projekty do tego sektora. Ze względu na fakt, że wszystkie jednostki administracji publicznej funkcjonują w oparciu o odpowiednie akty prawne, to w artykule wymienione zostały te, bez których e-działalność urzędów nie byłaby możliwa.

Udostępnianie, poprzez projekty informatyczne, nowych e-usług w Polsce wzrasta, ale nie jest równie szybkie jak w innych państwach Unii Europejskiej i dlatego we wnioskach zwrócono uwagę na pewne zjawiska i zawarto praktyczne wskazówki i zalecenia dla usprawnienia realizacji takich przedsięwzięć.

Słowa kluczowe: Wrota Polski, e-government, e-usługa, ePUAP, projekt informatyczny, audyt informatyczny.

1. E-usługi od Wrót Polski po nowelizację Ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne

1.1 Program kroczący Wrota Polski

Nim udostępniona została przez polską administrację pierwsza usługa poprzez Internet, w listopadzie 2000 r. Komitet Badań Naukowych (KBN) we współpracy z Ministerstwem Łączności przygotował dokument programowy Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce(1). Na jego podstawie powstał kolejny ePolska Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006(2), gdzie w ramach celu 3 – Stymulowanie lepszego wykorzystania technologii informacyjnych, w podpunkcie Administracja publiczna on-line, po raz pierwszy zwrócono uwagę na konieczność interaktywnych kontaktów obywateli z urzędami.

Kolejną inicjatywą na drodze do elektronicznych usług było powołanie 1 lipca 2002 r. Ministerstwa Nauki i Informatyzacji, na czele którego stanął minister M. Kleiberg. W tym samym roku powstały tutaj dwa nowe departamenty: Departament Systemów Informatycznych Administracji Publicznej (DIA) oraz Departament Promocji Społeczeństwa Informacyjnego (DPI), którego jednym z zadań były prace nad budową rządowego systemu e-Government pod nazwą Wrota Polski. Określenie to, w ścisłym znaczeniu, zostało zaproponowane jako nazwa zintegrowanego systemu informatycznego, umożliwiającego świadczenie usług publicznych przez organy administracji publicznej w Polsce przy pomocy nowoczesnych technik telekomunikacyjnych i informatycznych, zwłaszcza poprzez Internet.

Wrota Polski, to wynikający z obowiązującego wówczas prawa kroczący program informatyzacji administracji publicznej, który raczej należy postrzegać jako zbiór sformalizowanych inicjatyw, wymagań i koncepcji aniżeli klasyczny projekt.

Inicjatywę Wrota Polski, w szerszym znaczeniu, określono jako program kroczący po pierwsze dla podkreślenia, że nie jest to program zamknięty i będzie podlegał znaczącym modyfikacjom odpowiednio do zmian prawa, technologii i oczekiwań społecznych oraz zaawansowania i doświadczeń z procesów informatyzacji, a po drugie - miało to symbolizować otwarcie Polski na nowe techniki i potrzeby obywateli oraz współpracę z innymi krajami.

Należy zauważyć, że w oficjalnych sformułowaniach, celowo nie posługiwano się jeszcze terminem projekt, ale program kroczący. Było to spowodowane tym, że nie istniał jeszcze żaden akt prawny, w którym zdefiniowano by pojęcie projektu informatycznego, a to uniemożliwiało jego stosowanie.

Jeszcze przed przedstawieniem przez firmę McKinsey & Company, w grudniu 2002 r., dokumentu (przygotowanego na zlecenie KBN(3)) Wrota – wstępna koncepcja projektu(4). Regionalnym pionierem e-administracji w Polsce, który podjął prace (w ramach programu pi-

lotażowego) nad lokalnymi wrotami był Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. 30 listopada 2002 r. odbyła się premiera platformy informacyjnej województwa, którą utworzono dla zapewnienia indywidualnym obywatelom i podmiotom gospodarczym Małopolski dostępu do regionalnych zasobów informacyjnych oraz umożliwienia świadczenia usług przez urzędy administracji publicznej. Inicjatywa Wrót Małopolski(5) została później wsparta przez ówczesne Ministerstwo Nauki i Informatyzacji (MNiI)(6) oraz jego następcę Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA). Jako drugi, prace nad wrotami regionalnymi, również poprzez program pilotażowy, rozpoczął Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego. Obecnie trwają prace nad Wrotami Regionu Łódzkiego oraz Wrotami Lubelszczyzny. Istotne jest aby cele realizowane poprzez wdrożenie i prowadzenie wrót regionalnych były przede wszystkim skupione na przenoszeniu możliwie największej liczby usług publicznych na platformę elektroniczną oraz przetwarzanie i obieg dokumentów w wersji elektronicznej a także dostarczenie urzędom narzędzi do zarządzania i prowadzenia portalu, a nie tylko na publikowaniu informacji promujących poszczególne jednostki administracji.

Definicję usługi publicznej, w następującym brzmieniu: „usługa świadczona przez organa administracji publicznej na rzecz obywateli oraz organizacji, a także inne formy komunikacji pomiędzy organami administracji publicznej a obywatelami i organizacjami służące realizacji zadań administracji publicznej lub wywiązywaniu się obywateli i organizacji z obowiązków wobec państwa” zawarto w dokumencie Wrota – wstępna koncepcja projektu.

Wyróżniono tutaj także grupy usług priorytetowych dla osób fizycznych (sześć grup) i dla firm (pięć). Przedstawia je tabela 1.

Tabela. 1. Usługi realizowane priorytetowo w ramach Wrót Polski (opracowanie na podstawie McKinsey & Company, Wrota wstępna koncepcja projektu, str. 9-10)

Osoby fizyczne	Firmy
1. Rozliczenie podatku dochodowego	1. Rozliczenie ubezpieczenia pracowników
2. Pomoc w znajdowaniu zatrudnienia	2. Zgłoszenia celne
3. Uzyskanie praw do wypłat zasiłków z ZUS	3. Rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych i podatku VAT
4. Uzyskanie dokumentów – dowodu osobistego, prawa jazdy, paszportu	4. Przekazywanie danych statystycznych
5. Katalogi bibliotek publicznych	5. Udział w zamówieniach publicznych
6. Zapisywanie się na wizytę u lekarza	

Program kroczący Wrota Polski miał określony cel krótkoterminowy (jedynie na 2003 r.) oraz misję długoterminową. Tak w misji, jak i zamierzeniach na 2003 r. wskazywano na kluczowe znaczenie świadczenia usług publicznych poprzez Internet i inne kanały dostępu (centrum telefoniczne, infomaty, telefony komórkowe czy telewizję cyfrową) dla zwiększenia efektywności pracy i obniżenia kosztów działalności jednostek administracji publicznej.

Znaczenie tego programu jest bardzo duże, nie tylko w kontekście możliwości świadczenia e-usług, ale również dla całego kraju. W maju 2004 r. Polska stała się członkiem Unii Europejskiej, a naszą „wejściówką” otwierającą przed nami jej struktury były m. in. Wrota Polski.

W kolejach losu Wrót Polski były zarówno trudne momenty (jak np. unieważnienie, ze względu na zbyt małą liczbę ważnych ofert, postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wsparcie zarządzania projektem i opracowanie wizji architektury informatycznej elektronicznej platformy usług publicznych) jak i wyjątkowe sytuacje (konsorcjum firm Infovide S.A. oraz McKinsey & Company wygrały konkurs zorganizowany przez MNiI na usługi doradcze w ramach programu Wrota Polski, a wybór firm

w drodze konkursu był pierwszym tego typu rozstrzygnięciem w sektorze IT, co umożliwiła znowelizowana ustawa o zamówieniach publicznych). Zwycięskie konsorcjum przedstawiło projekt ePUAP – elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej i finalnie powstał wówczas dokument Program realizacji projektu Wrota Polski, który 21 grudnia 2004 r. został zaakceptowany przez MNiI(7).

Wrota Polski zostały opracowane na podstawie konkursu ogłoszonego w związku z przygotowaniem kluczowego, dla rozwoju polskiego e-government, dokumentu - Projektu ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (2004 r.).

1.2 Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne

Ustawa o informatyzacji niektórych podmiotów realizujących zadania publiczne(8) z 17.02.2005 r. (dalej - UINF) konstytuuje e-działalność wszystkich jednostek administracji publicznej w Polsce.

Zdefiniowano w niej następujące pojęcia:

- projekt informatyczny o publicznym zastosowaniu - „określony w dokumentacji zespół czynności organizacyjnych i technicznych mających na celu zbudowanie, rozbudowanie lub unowocześnienie systemu teleinformatycznego używanego do realizacji zadań publicznych, świadczenie usług dotyczących utrzymania tego systemu lub opracowanie procedur realizowania zadań publicznych drogą elektroniczną” (art. 3 § 6),
- ponadsektorowy projekt informatyczny - projekt informatyczny, którego zakres przedmiotowy dotyczy spraw należących do właściwości więcej niż jednego działu administracji rządowej (art. 3 § 7),
- sektorowy projekt informatyczny (art. 3 § 8) – należący do właściwości tylko jednego działu administracji rządowej.

Dzięki temu, że w UINF zdefiniowano te pojęcia, umożliwiono ich stosowanie w urzędach, w zgodzie z prawem i wykonano kolejny krok na drodze do formalnego ustanawiania projektów w sektorze administracji publicznej.

„Ustawa zawiera zapisy, które posłużyły do opracowania w czerwcu 2006 r. „Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006” przedstawiającego stan prac nad informatyzacją Polski i ...”(9).

1.3 Plan Informatyzacji Państwa na rok 2006

Plan Informatyzacji Państwa na rok 2006(9) (dalej PIP2006) stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów (RM) z 1 sierpnia 2006 r. . Jego głównym celem było stworzenie warunków do powstania, spójnego nie tylko w skali kraju, ale również Europy, systemu usług on-line, opartych na współpracy systemów teleinformatycznych zaspokajających potrzeby mieszkańców i przedsiębiorców.

Dzięki pierwszemu w dziejach Polski planowi informatyzacji państwa pojawiła się w tym sektorze oficjalnie nowa forma zarządzania – poprzez ustanawianie projektów, której jednym z głównych założeń jest niepodejmowanie jakichkolwiek działań dopóki się nie ma przygotowanego planu. Proces informatyzacji państwa nie powinien zatem od tego momentu przebiegać w sposób doraźny i chaotyczny, jak najszybciej dla zaspokojenia krótkoterminowych celów, ale w zgodzie z wiedzą i praktyką zarządzania przedsięwzięciami powinno się go najpierw dobrze zaplanować.

W PPIP2006 oceniono zakres świadczenia usług publicznych drogą elektroniczną jako ograniczony i poniżej przeciętnego poziomu europejskiego i dlatego w ramach priorytetu drugiego („Tworzenie państwa nowoczesnego i przyjaznego dla obywateli”(10) zdefiniowano cel pierwszy jako: „Wprowadzanie i upowszechnianie świadczenia usług administracji publicznej drogą elektroniczną w celu ułatwienia mieszkańcom i firmom prowadzenia spraw urzędowych bez konieczności osobistego stawienia się w urzędzie” (11).

PIP2006 zawiera podsumowanie stanu prac nad informatyzacją kraju i zamieszczono w nim także (w punkcie czwartym) zestawienie 3 sektorowych i tyle samo ponadsektorowych projektów informatycznych (tabela 2).

Tabela 2. Zestawienie sektorowych i ponadsektorowych projektów informatycznych (opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006)

Lp.	Nazwa projektu lub źródło finansowania	Rodzaj projektu	Czas realizacji	Szacunkowy koszt
1.	E-PUAP – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej	ponadsektorowy	2006-2008	35 mln zł
2.	STAP – Sieć Teleinformatyczna Administracji Publicznej	ponadsektorowy	2006-2007	Rezerwa budżetowa
3.	CEPIK – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	ponadsektorowy	2006-2007	52 mln zł
4.	E-DEKLARACJE – rozliczenia podatkowe dla podmiotów gospodarczych	sektorowy	IV kwartał 2005 – I kwartał 2008	152 mln zł
5.	PESEL2 – przebudowa rejestrów państwowych	sektorowy	Miał być podany w terminie późniejszym po opracowaniu założeń do projektu	200 mln zł
6.	E-PORTAL – dostęp do krajowego rejestru sądowego	sektorowy	2006-2007	6,2 mln zł

Dla świadczenia e-usług wyróżniono 6 projektów informatycznych, o łącznym budżecie większym niż 445,2 mln zł i w ten sposób zadeklarowano publicznie, że zaimplementowane ze sfery biznesu, zarządzanie poprzez projekty będzie najefektywniejsze w procesie informatyzacji Polski.

Projektem, spośród tych zestawionych w tabeli 2, bez którego nie doszłoby do udostępnienia jakiegokolwiek e-usługi jest e-PUAP. Akronim ten w pełnym brzmieniu, to Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej, której rozwiązania funkcjonalne i architektoniczne bazują na wymaganiach i wytycznych zawartych w koncepcji Wrota Polski. Dofinansowanie pierwszego etapu budowy e-PUAP było realizowane ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego Wspieranie Konkurencyjności Przedsiębiorstw (działanie 1.5) stąd pierwszy etap projektu znany jest pod nazwą e-PUAP-WKP. „Podstawowym celem tego projektu było stworzenie jednolitego, bezpiecznego i w pełni zgodnego z prawem elektronicznego kanału udostępniania usług publicznych dla obywateli, przedsiębiorców i administracji”(12).

Premiera platformy ePUAP(13) nastąpiła 14 kwietnia 2008 r. na kilka tygodni wcześniej niż to przewidywał harmonogram i w ten sposób MSWiA wywiązało się ze zobowiązania wobec podmiotów publicznych, dotyczącego udostępnienia usługi elektronicznej skrzynki podawczej, którą od 1 maja 2008 r. winny posiadać wszystkie urzędy (na mocy UINF). Wiele jednostek administracji poprzez uruchomienie bezpłatnej skrzynki w centralnym systemie teleinformatycznym tylko w ten sposób mogło spełnić ustawowy obowiązek.

W oparciu o PIP2006 przygotowano kolejny dokument Plan Informatyzacji Państwa na lata 2007-2010(14) (dalej – PIP2007-2010).

1.4 Kolejne Plany Informatyzacji Państwa a Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce

Do końca 2010 r. obowiązywał PIP2007-2010(15) - drugi plan w historii informatyzacji administracji publicznej, który utrzymywał priorytety i cele ustanowione w PIP2006 i zakładał kontynuację określonych w nim zadań.

Część druga PIP2007-2010 zawiera zestawienie 28 projektów informatycznych, w podziale

na 5-ć ponadsektorowych i 23-y sektorowe(16), ustanowionych dla świadczenia w sposób elektroniczny priorytetowych usług dla indywidualnych obywateli i przedsiębiorców(17) (wszystkie priorytetowe e-usługi są zamieszczone w części czwartej tego planu).

Dla zapewnienia korelacji i kontynuacji pomiędzy kolejnymi Planami Informatyzacji Państwa a programami operacyjnymi funduszy strukturalnych UE w okresie 2007-2013 oraz Strategią kierunkową rozwoju informatyzacji Polski(18) założono w PIP2007-2010, że kolejny Plan Informatyzacji Państwa będzie obejmował lata 2010-2013.

Następny dokument, w którym są określone cele i wytyczne kierunki rozwoju Polski jako społeczeństwa informacyjnego to przygotowana (w październiku 2008 r.) przez Rząd RP Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013(19) (określana dalej jako Strategia). Minister właściwy do spraw informatyzacji (obecnie minister MSWiA) jest odpowiedzialny za jej opracowanie i realizację. Do strategii można wprowadzać zmiany nie częściej niż raz w roku.

Jakie są wzajemne relacje pomiędzy Strategią, Planami Informatyzacji Państwa, UINF i projektami informatycznymi? Strategia ma służyć do stworzenia Planu Informatyzacji Państwa, a on jest z kolei aktem wykonawczym do UINF. Projekty informatyczne są ustanawiane dla realizacji Planu Informatyzacji Państwa.

1.5 W PIP2007-2010 uwzględniono ponadsektorowy projekt e-PUAP2 (dla zapewnienia kontynuacji projektu e-PUAP) i określono czas jego realizacji na lata 2008-2013(20). W styczniu 2011 r. MSWiA udostępniło ulepszoną(21) wersję centralnej internetowej strony, poprzez którą świadczone mogą być e-usługi. Bez wątpienia, wykonano kolejny krok we właściwym kierunku rozbudowując klasyfikację usług, przebudowując interfejs użytkownika i rozszerzając dostępne funkcje. Nowelizacja ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne

Po 5-u latach od uchwalenia UINF nastąpiła jej nowelizacja(22). W tym miejscu zostaną przedstawione, w sposób skrócony, tylko te zmiany, które odnoszą się do projektów informatycznych i świadczenia usług na drodze elektronicznej.

Od daty wejścia w życie(23) nowego brzmienia większości artykułów UINF nie powinno się już dzielić projektów informatycznych na ponadsektorowe i sektorowe. Dla realizacji bieżącego Planu Informatyzacji Państwa ustanawiane są projekty informatyczne o publicznym zastosowaniu. Plan ma właśnie na celu koordynowanie realizowanych przez więcej niż jeden podmiot publiczny projektów informatycznych. „Jednak dla zapewnienia kontynuacji realizacji ustanowionych wcześniej jako sektorowe czy też ponadsektorowe projektów określono (art. 25), kto będzie przeprowadzał ich kontrole”(24).

Projekty informatyczne są najczęściej ustanawiane w tym sektorze dla udostępniania kolejnych e-usług i wdrożenia systemów teleinformatycznych, dzięki którym mogą być one świadczone. Jednakże na mocy UINF sprzed 6-u lat kontrola systemów informatycznych jednostek administracji publicznej nie mogła być faktycznie przeprowadzana. Przepisy znowelizowanej UINF przewidują również prawidłową realizację projektów informatycznych, kontrolowaną, jeśli chodzi o legalność, gospodarność, celowość i rzetelność wydatkowania środków publicznych przyznawanych na dofinansowanie ich realizacji. Właściwym posunięciem byłoby także przeprowadzanie audytu informatycznego w jednostkach administracji publicznej.

Zwłaszcza indywidualni klienci administracji nie korzystali ze wszystkich dostępnych e-usług, ponieważ nie posiadali drogiego podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą ważnego certyfikatu. Po nowelizacji, wnioski i inne pisma kierowane do urzędu w postępowaniu administracyjnym można będzie opatrywać podpisem kwalifikowanym albo alternatywnie - nowym rodzajem bezpłatnej sygnatury elektronicznej – podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP(25), a dodatkowo ustawa sankcjonuje inne metody identyfikacji (wypracowane przez lokalne centra certyfikacji, jak np. katowicki SEKAP), jak również dopuszcza osobisty podpis elektroniczny, który ma być zawarty

w nowych dowodach elektronicznych. „Ustawodawca nie zamierza za darmo udostępniać Internautom elektronicznej sygnatury, którą mogliby podpisywać wszelkie oświadczenia woli, w tym umowy. Zakres korzystania z podpisu potwierdzonego zaufanym profilem ePUAP został ograniczony do podpisywania pism kierowanych do organów administracji publicznej w ogólnym postępowaniu administracyjnym oraz w postępowaniu podatkowym”(26).

W znowelizowanej UINF pozostawiono obowiązek dostarczania dowodu zapłaty należnej opłaty skarbowej. Chcąc go spełnić trzeba będzie albo osobiście udać się do urzędu, albo wysłać papierowy dowód zapłaty. Rzeczywistą możliwość załatwienia spraw za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej będą miały tylko osoby, którym przysługuje podmiotowe zwolnienie od opłaty skarbowej. Dla wszystkich pozostałych (w tym niepełnosprawnych) będą dostępne w pełni on-line tylko te usługi, w których nie jest wymagane wnoszenie opłaty skarbowej.

Wnioski

Udostępnianie kolejnych e-usług administracji publicznej ma tylko wtedy sens, jeśli odbywa się w zgodzie z rzeczywistymi potrzebami i oczekiwaniami klientów administracji, a nie jest jedynie podyktowane chęcią wprowadzenia do tego sektora najnowszych technologii ICT czy koniecznością realizacji planów UE.

Jest to długofalowy, ciągły proces i nie zakończy się sukcesem, jeśli dla informatyzacji państwa będą podejmowane tylko działania ad hoc dla zaspokojenia resortowych ambicji i celów ekip właśnie rządzących. Najefektywniej można go realizować poprzez ustanawianie projektów informatycznych i prawidłowe nimi zarządzanie.

Obserwatorzy informatyzacji naszego państwa zauważyli zjawisko znikania z list kluczowych projektów związanych z rozwojem e-government. Przykładowo: z przygotowanej w 2007 r., przez ówczesny rząd, listy 48-u projektów usunięto 33-y w następstwie weryfikacji przeprowadzonej przez MSWiA, ale już nowego rządu. Z kolei, w opublikowanym w czerwcu 2009 r. rankingu (ze względu na stan zaawansowania realizacji) projektów, z listy podstawowej w ramach 7 osi priorytetowej Planu Innowacyjna Gospodarka Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji, znalazło się 18-e przedsięwzięć. W 2010 r. Centrum Projektów Informatycznych MSWiA przemilczało stan zaawansowania realizacji 10-u spośród tych projektów a szczegółowe informacje zamieszczało tylko o następujących 8-u przedsięwzięciach: ePUAP2, eUsługi (projekt wielowarstwowej platformy komunikacyjnej Policji z obywatelami i przedsiębiorcami), OCSŁR-1 (Ogólnokrajowy Cyfrowy System Łączności Radiowej), OST 112 (Ogólnopolska sieć teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112), pl.ID, RADA UE (Zapewnienie infrastruktury informatyczno-telekomunikacyjnej do przygotowania i obsługi przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w II połowie 2011 r.), SI PR (System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego), SIS i VIS (projekt budowy polskiego komponentu Systemu Informacyjnego Schengen i Wizowego Systemu Informacyjnego). Jeśli te projekty, które zniknęły były źle zaplanowane i dlatego je usunięto, to można przejść nad tym stanem do porządku dziennego. Gdyby jednak zostały usunięte, ponieważ termin ich zakończenia przypadał w kadencji kolejnego rządu, który wolał ustanawiać własne, aniżeli zachowując ciągłość w działaniach, kontynuować projekty poprzedników, to nie będzie możliwe zrealizowanie oczekiwań odbiorców nowych e-usług.

Kolejne specyficzne dla tego sektora zjawisko, to obciążenie dużym ryzykiem niepowodzenia projektów o harmonogramie dłuższym niż kolejna kadencja wyborcza. Mając to na względzie należy rzetelnie selekcjonować kadrę zarządzającą przedsięwzięciami i na kierowników projektów wybierać ludzi wysoko kompetencyjnie osadzonych w swoich jednostkach lub Project managerów z listy zawodowych kierowników projektów, którzy by potrafili oszacować wielkość i złożoność projektu, i prawidłowo podzielić go na etapy dające się w miarę bezpiecznie realizować, umieli nie tylko identyfikować ryzyko, ale również je

obsługiwać, ściśle wiązali cele projektu z analizą opłacalności jakie niosą technologie ICT dla pracowników i klientów administracji, i wreszcie, co najcenniejsze – kontynuowali i koordynowali prace w wielu powiązanych ze sobą przedsięwzięciach, które się odbywają w tym samym czasie. Polska administracja ustanowiła i uruchomiła bowiem liczne projekty informatyczne chcąc najszybciej i najskuteczniej wprowadzić nowe e-usługi dla swoich klientów indywidualnych i firm.

Co więcej, należałoby zapewnić, nie tylko dla kadry zarządzającej urzędami, ale także ich pracowników i klientów możliwość udziału w szkoleniach z zarządzania projektami oraz z zakresu działania tych technologii ICT, za pomocą których udostępniane będą e-usługi, jak np. zakładanie konta na ePUAP'ie, czy posługiwanie się nowym podpisem elektronicznym – profilem zaufanym ePUAP.

Przypisy:

1. Komitet Badań Naukowych, Ministerstwo Łączności, Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce, <http://kbn.icm.edu.pl/cele/index1.html>, 28 listopada 2000 r.
2. Ministerstwo Gospodarki, *ePolska Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006*, <http://www.kbn.gov.pl/cele/epolska.html>, 11 września 2001 r.
3. W 2003 r. na mocy rozporządzenia Rady Ministrów zniesiono KBN i utworzono Ministerstwo Nauki i Informatyzacji, które także nie istnieje od października 2005 r.
4. McKinsey & Company, Wrota wstępna koncepcja projektu, http://www.informatyzacja.gov.pl/_d/documents/wrota.pdf, 11 grudnia 2002 r.
5. Kuniszewski S., *Cyfrowe wrota regionu*, IT w administracji, 2011, 02, str. 56-59.
6. W 2005 r. nowy rząd zlikwidował MNiI i przeniósł dział informatyzacji do MSWiA.
7. Kaczorowska A., *Elektroniczna administracja*, w: *Spółeczeństwo informacyjne*, Papińska-Kacperek J., Warszawa 2008, str. 538.
8. Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. nr 64, poz. 565 ze zm.).
9. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006 (Dz. U. z dnia 18 sierpnia 2006 r.).
10. Kaczorowska A., *IT w polskiej administracji publicznej czyli krajowy i światowy e-government*, w: *Komputerowo zintegrowane zarządzanie*, tom I; Knosala R.; Opole 2010, str. 607-608.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006 (Dz. U. z dnia 18 sierpnia 2006 r.).
12. Orłowski J., *ePUAP po liftingu*, IT w administracji, 2011, 02, str. 54.
13. Frontowa część platformy jest dostępna pod adresem www.epuap.gov.pl
14. 21.04.2007 r. weszło w życie rozporządzenie RM odnośnie tego planu.
15. Stanowiący załącznik do rozporządzenia RM z dnia 28 marca 2007 r. (Dz. U. nr 61, poz. 415).
16. Kaczorowska A., *Elektroniczna administracja*, w: *Spółeczeństwo informacyjne*, Papińska-Kacperek J., Warszawa 2008, str. 552-555.
17. Kaczorowska A., *Elektroniczna administracja*, w: *Spółeczeństwo informacyjne*, Papińska-Kacperek J., Warszawa 2008, str. 551-552.
18. Przyjętą przez RM w dniu 29 czerwca 2005 r.
19. Zawarto w niej ocenę poziomu świadczenia w Polsce 20 podstawowych usług administracji publicznej, zalekowanych przez Komisję Europejską, które powinny być w pełni dostępne on-line.
20. Budżet dla e-PUAP2 na lata 2008-2013 to 184 mln zł; zatem w sumie na cały e-PUAP (e-PUAP-WKP i e-PUAP2) plan przewiduje 219 mln zł.
21. z zastosowaniem aktualnego wzornictwa dla stron w Internecie.
22. 12 lutego 2010 r. Sejm uchwalił Ustawę o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne i niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 40, poz. 230).
23. Od 17 czerwca 2010 r.
24. Kaczorowska A., *Audyt i kontrole systemów teleinformatycznych oraz projektów IT w sektorze administracji publicznej*, w: *Komputerowo zintegrowane zarządzanie*, tom I, Knosala R.; Opole 2011, str. 448.
25. 17 czerwca z usługi profilu zaufanego ePUAP nie można było skorzystać a jej udostępnienie zostało przesunięte najpierw na początek, a obecnie na połowę 2011 r.
26. Kaczorowska A., Papińska-Kacperek J., *Polskie e-usługi w roku nowelizacji ustawy o informatyzacji administracji publicznej*, w: *Współczesne systemy informatyczne i ich zastosowania*, Kapczyński A., Smugowski S., Katowice 2010, str. 93.